

Ljubezen, ki je ne bova nikoli doživela skupaj: razpoložena za ljubezen

Hong Kong leta 1962. Chow, glavni urednik lokalnega časopisa, se z ženo vseli v novo stanovanje v hiši, kjer prebivajo pretežno prišleki iz Šanghaja. Kmalu spozna Li-zhen, prekrasno mlado žensko, ki se je tudi sama pravkar vselila s svojim možem. Ona je tajnica v izvoznem podjetju, mož pa predstavnik japonske družbe, kar pomeni, da je pogosto na službeni poti. Ker je tudi njegova žena pogosto odsotna, postaneta Chow in Li-zhen prijatelja, nekega dne pa se morata soočiti z dejstvom, da imata njuna partnerja ljubezensko razmerje.

Opisano je dejansko seveda zgolj kontekst. Ljubezensko razmerje dveh oseb, ki sta prav tako odsotni iz življenja junakov kot iz diegetskega sveta samega filma, tvori ozadje, na katerem se postopno, tako rekoč nevidno izrisujejo obrisi nekega drugega ljubezenskega razmerja, razmerja, ki je samo odsotno in katerega odsotnost je toliko bolj izrazita v kontrastu do razmerja, ki je prisotno, a nima oseb, v katerih bi se odvijalo. Pravzaprav imamo tudi v tem, zadnjem in na videz tako drugačnem filmu Wong Kar-waija opraviti s konstrukcijo istega nedoločenega, stalno razseljenega in hkrati ponavljajočega se, do zadnjega zamenljivega subjekta kot v njegovih prejšnjih filmih, začenši s *Chungking Expressom* (1994), kjer se junaki filma mirno preselijo iz likov ene v telesa likov druge zgodbe, ne da bi bili ti dve zgodbi kakorkoli drugače povezani med sabo kot z golo formalno – in za Wong Kar-waijevo interpretacijo sveta še kako značilno potezo, namreč uniformo, bolje, ljubeznijo do nosilcev vsakovrstnih uniform. Razlika pa vendar je. Medtem ko se v *Chungking Expressu* junaki iz telesa v telo selijo v času, iz ene v drugo zgodbo, linearno, je v *Razpoložena za ljubezen* razmerje različnih nosilcev identitete filmskih junakov simbiotično in njihovo sožitje sinhrono. Junaki pričujočega filma niso več sodobni *body snatchers*, temveč so *obsessed*; ti teles ne kradejo, temveč posojajo. Ja, tako nerazložljivo ganljivega filma že dolgo ne, a če za potrebe tega teksta njegovo ganljivost vendar poskusim spraviti v formo diskurza in jo narediti inteligibilno, potem, ja, zdi se, da je ganljivost filma *Razpoložena za ljubezen* prav učinek usodne potujenosti, tega, da filmski telesi Chow in Li-zhen nosita breme reprezentacije ljubezenskega razmerja nekoga drugega, pač njunih zakonskih praterjev, pa je potem prav to, na neki drugi ravni, še metafora tega istega, vendar drugega. Namreč dejstva, da se je v njima dejansko naselila ljubezen. Res, dobesedno in ne le prostorsko ju je obsedla – neka druga ljubezen, ki pa ostaja do kraja zunaj robov ekrana, namreč njuna ljubezen do drug drugega. *Razpoložena za ljubezen* je film o Chow in Li-zhen, prijateljih, ki se morata nekega dne soočiti z dejstvom, da imata njuna partnerja ljubezensko razmerje, prisila tega soočenja pa se potem samo še stopnjuje, toliko bolj, kolikor se upirata soočenju s tisto drugo ljubeznijo, z ljubeznijo v sebi. S tem, da ljubita drug drugega. Bezkončno, neizmerno, s prikrito, zatajevano strastjo, ki je tem večja, čim dlje ostane prikrita. In ki, seveda, za vedno ostane nepotešena. Ker ... ne, midva nisva takšna. Moč tega filma je v tem, da med enim in drugim, eno in drugo zgodbo, dejansko ni bistvene razlike, da sta obe, čeravno v temelju neprimerljivi ljubezenski razmerji, vendar enako daleč in da je prehajanje med enim in drugim takorekoč nezaznavno, ujeta v monotonijo ponavljanja istega. Li-zhen se večer za večerom vrača domov s posodo toplih rezancev, kupljenih za vogalom, prekrasna, vedno urejena. Chow jo srečuje, večer za večerom, prekrasno, vedno urejeno. Dober večer, kako ste? Dobro, hvala. Razmerje se razvije, slednjič skupaj bereta, pišeta, celo prespita skupaj, pa si vendar ostaneta enako daleč, njuna ljubezen je do kraja skrita, pred sosedi, pred njima samima. Celo potem, ko tega ne moreta več skrivati, ne storita ničesar. Ker ... ne, midva nisva takšna. V iskanju dostojanstva zatajujeta ljubezen, do bolečine. In do konca.

Wong Kar-wai je doslej raziskoval *condition humaine* in različne variacije konstrukcije subjekta v okvirih sodobne tehnokulture v njeni najbolj razviti

inačici, kulturi daljnega Vzhoda. S filmom *Razpoložena za ljubezen* posega globoko v zgodovino zahodnoevropske vizualne kulture, in to tako, da nam, za dragocen, a kratek hip vrača to, kar smo v svojem vuojerizmu, v obsцени želji po tem, da bi imeli oči velikega brata, da bi videli vse in vse pokazali, da bi nam bilo vse na razpolago in bi si vse lahko privoščili, torej, vrača nam to, kar smo bili izgubili, ali vsaj pozabili, da je (tudi lahko). Ljubezen. Neuresničena. Taka, kot edino lahko je, kakršna je bila ljubezen srednjeveških dvornih pesnikov in kot je o njej v prejšnjem tisočletju pisal Freud in pel največji dvorni pesnik vseh časov, Serge Gainsbourg. "*L'amour que nous n'f'rons jamais ensemble*." Ljubezen, ki je ne bova nikoli doživela skupaj. •

Top 2000

Razpoložena za ljubezen (In the Mood For Love, Wong Kar-wai)